

Poznań, dnia 2 września 2021 r.

**DYREKTOR IZBY
ADMINISTRACJI SKARBOWEJ
W POZNANIU**

UNP: 3001-21-118384

Znak sprawy: 3001-IWW1.0921.34.2020

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE	
Sporządzone na podstawie art. 46 i art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224).	
Nazwa i adres kontrolowanego urzędu	
3020 Urząd Skarbowy Poznań-Grunwald, ul. Smoluchowskiego 1, 60-179 Poznań.	
Naczelnik kontrolowanego urzędu	
Pan Krzysztof Brudziński.	
Imienne upoważnienie do przeprowadzenia kontroli	
nr 63/2020 z 28 września 2020 r., nr 78/2020 z 30 listopada 2020 r., nr 84/2020 z 18 grudnia 2020 r. wydane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu.	
Wpis do książki kontroli	
Kontrola w trybie zwykłym wpisana pod pozycją nr 1/2020.	
Koordinator kontroli – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
Marlena Siluk - starszy ekspert skarbowy.	
Kontrolerzy – imię, nazwisko i stanowisko służbowe/stopień służbowy	
1.	Marlena Siluk - starszy ekspert skarbowy.
Data rozpoczęcia czynności kontrolnych	1 października 2020 r.
Data zakończenia czynności kontrolnych	29 stycznia 2021 r.
Zakres kontroli	
Przedmiot kontroli	Zasadność zawieszania postępowań egzekucyjnych oraz długość ich trwania.

Krajowa Administracja
Skarbowa

Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2018 r. Badaniem mogą zostać objęte również zdarzenia i dokumenty wcześniejsze lub późniejsze, gdy miały związek z przedmiotem kontroli.
Kontrolowany obszar działalności	
Pobór i egzekucja	
Cel kontroli	
Ustalenie czy zawieszanie postępowań egzekucyjnych było zasadne, prawidłowe i rzetelne oraz czy po ustaniu przyczyny zawieszenia postępowania były niezwłocznie podejmowane, bądź umarzane zgodnie z przepisami prawa.	
Ocena skontrolowanej działalności	
Pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.	
DOKONANE USTALENIA FAKTYCZNE	

1. Zasadność zawieszania postępowań egzekucyjnych oraz długości ich trwania

W toku postępowania egzekucyjnego mogą zaistnieć okoliczności, które uzasadniają czasowe zaniechanie prowadzenia postępowania egzekucyjnego.

Pismem 3001-IEE.4020.153.2019 z 1 sierpnia 2019 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu, w związku z pismem Ministerstwa Finansów nr DPP9.855.9.2019.MS z 26 lipca 2019 r., zwrócił uwagę na pojawiające się w tym zakresie nieprawidłowości:

- zawieszanie postępowań na żądanie wierzyciela (art. 56 § 1 pkt 4 u.p.e.a. (tu: ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji t.j. Dz.U. z 2020 r. poz.1427 ze zm. oraz wcześniejsze wersje tego aktu)) z następujących powodów:
 - wystąpienie przez wierzyciela z wnioskiem o wpis hipoteki przymusowej,
 - wystąpienie do sądu z wnioskiem o nakazanie zobowiązanemu wyjawienia majątku,
 - poszukiwanie majątku zobowiązanego przez wierzyciela,
- zawieszanie postępowań na żądanie wierzyciela (art. 56 § 1 pkt 4 u.p.e.a.), pomimo posiadanej wiedzy o majątku nieruchomości i niepodejmowanie działań w tym zakresie,
- odnotowywanie w aplikacji Egapoltax zawieszenia postępowań z przesłanką „na żądanie wierzyciela” do części tytułów wykonawczych (wirtualnie - bez wydawania postanowienia), pozostawiając jako otwarte tytuły obejmujące niewielką część zaległości celem egzekucji np. z wynagrodzenia za pracę,
- wirtualne zawieszanie postępowań egzekucyjnych ze wskazaniem podstawy art. 56 § 1 pkt 5 u.p.e.a. (w innych przypadkach przewidzianych w ustawach), gdzie wg wyjaśnień organu, innym przypadkiem przewidzianym w ustawach, powodującym zawieszenie był art. 97 § 1 ust. 4 K.p.a. lub wystąpienie z wnioskiem o odzyskanie wierzytelności do państw członkowskich i trzecich,
- brak właściwej komunikacji pomiędzy wierzycielem a organem egzekucyjnym w zakresie podjęcia bądź umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Również w ramach kontroli przeprowadzonych przez IWW1 w 2019 r. stwierdzono wystąpienie nieprawidłowości polegającej na zawieszeniu postępowania egzekucyjnego ze wskazaniem podstawy art. 56 § 1 pkt 5 u.p.e.a. bez podania podstawy prawnej tego zawieszenia.

W ww. piśmie Ministerstwa Finansów wskazano kategorycznie, że postępowania egzekucyjne winny być prowadzone w sposób konsekwentny w oparciu o obowiązujące w tym zakresie przepisy prawa. Natomiast zawieszenie postępowania egzekucyjnego jest dopuszczalne wyłącznie po ziszczeniu się przesłanek wynikających z art. 56 u.p.e.a. W takim przypadku organ egzekucyjny ma obowiązek wydać postanowienie o zawieszeniu postępowania egzekucyjnego.

Także wierzyciel ma obowiązek dążyć do zaspokojenia wierzytelności publicznoprawnej, a odstąpienie od tego obowiązku i żądanie zawieszenia postępowania egzekucyjnego musi być poprzedzone analizą i obiektywnie zasadne. Ministerstwo Finansów przypomniało jednocześnie, iż wierzyciel żądając zawieszenia postępowania egzekucyjnego, lub informując o istnieniu przesłanki z art. 56 § 1 u.p.e.a. ma obowiązek niezwłocznego poinformowania o ustaniu przesłanki, bądź to poprzez złożenie wniosku o podjęcie zawieszono postępowania egzekucyjnego, bądź informacji o zakończeniu układu ratalnego wraz z informacją o aktualnym stanie zaległości, jeżeli stan ten uległ zmianie w związku z wykonywaniem układu ratalnego. Niedopuszczalne są sytuacje, w których wierzyciel „zapomina” o złożeniu, przed upływem roku, wniosku o podjęcie zawieszono na jego żądanie postępowania egzekucyjnego (efektem czego postępowanie egzekucyjne ulega umorzeniu), bądź dopuszcza do podjęcia postępowania egzekucyjnego zawieszono z uwagi na zawarcie układu ratalnego, w przypadku uiszczenia zaległości w toku układu.

Zatem w sprawach zawieszono w celu oceny prawidłowości i zasadności zawieszenia sprawdzeniu podlegają:

- zasadność zawieszenia - podstawę prawną i stan faktyczny,
- podjęcie zawieszono postępowania po ustaniu przyczyny zawieszenia,
- lub umorzenie postępowania na podstawie odrębnych przepisów,
- niezwłoczne podejmowanie czynności egzekucyjnych.

Trzeba także mieć na względzie, że zawieszenie postępowania egzekucyjnego nie ma wpływu na bieg terminu przedawnienia zobowiązań podatkowych, w związku z czym należy zwrócić uwagę, czy zawieszenie nie obejmuje przedawnionego już zobowiązania. Szczególnie często może dochodzić do takich sytuacji przy zawieszaniu postępowań egzekucyjnych w razie śmierci zobowiązanego, jeżeli obowiązek nie jest ściśle związany z osobą zmarłego (art. 56 § 1 pkt 2 u.p.e.a.). Ważne jest zatem ustalenie, czy w stosunku dla dochodzonych zobowiązań nie upłynął termin przedawnienia dochodzonego zobowiązania z uwzględnieniem specyfiki przedawnień dla danej sprawy (np. w sprawach ze zgonem podatnika, osób trzecich, zabezpieczonych hipoteką, w zależności od rodzaju dochodzonej należności, itd.). Zgodnie z zasadą niezbędności postępowania egzekucyjnego (art. 7 § 3 ustawy u.p.e.a.) zabronione jest prowadzenie postępowania egzekucyjnego, gdy egzekwowany obowiązek został wykonany lub stał się

beprzedmiotowy. Dlatego ważne jest sprawne ustalanie terminów przedawnienia przez komórki wierzycielskie i informowanie o tym komórek egzekucyjnych. W efekcie wadliwego przepływu informacji między tymi komórkami powstają nieprawidłowości - dochodzenie przedawnionych należności.

Odnutowania wymaga także fakt, iż w stanie prawnym do 29 lipca 2020 r., w przypadku przedawnienia dochodzonego zobowiązania organ egzekucyjny uprawniony był (i nadal jest dla postępowań wszczętych i nie zakończonych przed ww. datą - art. 13 ustawy z 11 września 2019 r. o zmianie u.p.e.a.) do umarzania postępowania egzekucyjnego na podstawie art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a., natomiast od 30 lipca 2020 r. na skutek zmiany zapisów art. 59 nie ma już takiej możliwości i umorzenie postępowania egzekucyjnego w takich przypadkach uzależnione jest wyłącznie od wniosku wierzyciela (art. 59 § 1 pkt 6 u.p.e.a.).

Sprawdzeniu podlegała też prawidłowość przebiegu postępowania egzekucyjnego na podstawie pozostałych przepisów u.p.e.a. oraz pod kątem przestrzegania procedur wewnętrznych podczas prowadzenia egzekucji administracyjnej, w tym dotyczących zwłaszcza:

- prawidłowości wystawienia przyjętego do egzekucji tytułu wykonawczego,
- wszczęcia egzekucji,
- doręczenia tytułu wykonawczego,
- sprawności oraz prawidłowości dokonywanych czynności,

a także, czy dokonane czynności wprowadzono do Egapoltax na bieżąco i czy czynności INFZ (ustalenie informacji o zobowiązanym) są opisywane. Opis pozwala na weryfikację podejmowanych przez pracownika komórki egzekucyjnej działań i wykluczenie sytuacji rejestrowania czynności fikcyjnych, sankcjonujących beczynność w zakresie egzekucji.

Dla potrzeby wyboru próby do kontroli sporządzono stosowny raport z WHTAX, do którego wybrano elementy:

- tytuły wykonawcze: data wystawienia, data wpływu wniosku, data utworzenia w Egapoltax, data wszczęcia, data wykonania pierwszej czynności, kod pierwszej czynności, data wykonania ostatniej czynności, kod ostatniej czynności, liczba czynności, liczba czynności w służbie, liczba czynności wpłaty, czy tytuł zawieszony na koniec okresu sprawozdawczego, liczba dni zawieszenia tytułu od daty wpływu do daty końca okresu sprawozdawczego, data zgonu podatnika, data zakończenia tytułu, nr tytułu, NIP, PESEL, należność początkowa główna, zadłużenie bieżące główne,
- klasyfikacja spraw: kod klasyfikacji - wszystkie,
- sposoby zakończenia spraw: kod sposobu zakończenia,
- sprawozdanie: EGA-SPRAW 2018 I-XII
- typ sprawy: kod typu sprawy: E.

Równolegle w Egapoltax dokonano przeglądu zawieszonych w okresie kontroli tytułów wykonawczych pod kątem przyczyny zawieszenia (art. 56 § 1 pkt. 1 - 5 u.p.e.a. - kody zawiesznień

odpowiednio: Z1 - Z5). Wybrane z raportu WHTAX sprawy porównano z danymi zawartymi w Egapoltax.

Kontrolą objęto sprawy, które w utworzonym raporcie WHTAX widnieją jako zawieszono w okresie objętym kontrolą, tzn. że w tym okresie trwało ich zawieszenie, które rozpoczęło się przed sprawdzanym okresem lub w trakcie oraz, że zawieszenie trwa nadal lub zakończyło się w kontrolowanym okresie. Do kontroli wybrano sprawy zawieszono na podstawie art. 56 u.p.e.a.,

W rezultacie skontrolowano 40 spraw na podstawie raportu WHTAX sporządzonego dla okresu sprawozdawczego EGA-SPRAW 2018 I-XII.

Stwierdzono, że w okresie tym zawieszonych było 6.237 spraw, dla których okres zawieszeń od wpływu do końca okresu sprawozdawczego (tj. do 31.12.2018 r.) wynosił od 1 dnia do 5.042 dni (13 lat i ok. 10 miesięcy).

Sprawy wg kodu klasyfikacji w przedziałach zawieszeń:

- powyżej 3.650 dni (10 lat) - 99 spraw, w tym 3 z kodem klasyfikacji spraw SM (podatkowe), reszta z kodem W1 (należności ZUS),
- od 1.852 do 3.649 dni (5-10 lat) - 1831 spraw, w tym: 86 SM, po 16 SI (podatki stanowiące dochód jednostek samorządu terytorialnego pobierane przez urzędy skarbowe) i SW1 (należności stanowiące dochód jednostek samorządu terytorialnego), 4 W2 (wierzyciele obcy z wyłączeniem ZUS), pozostałe - W1,
- od 365 do 1.851 dni (1-5 lat) - 3.099 spraw różnych wierzycieli,
- do 365 - 1.211 spraw różnych wierzycieli.

Ilość zawieszonych spraw wg kodu klasyfikacji spraw w sporządzonym raporcie wynosiła:

- 4.494 - W1 (należności ZUS),
- 988 - SM (podatki stanowiące dochód budżetu państwa),
- 253 - W2 (wierzyciele obcy z wyłączeniem ZUS),
- 172 - SI (podatki stanowiące dochód jednostek samorządu terytorialnego pobierane przez urzędy skarbowe),
- 159 - W200 - W260 (niepodatkowe należność wojewody i innych wierzycieli),
- 79 - W301 (należności administracyjno-prawne po zbiegach egzekwowane przez administracyjne organy egzekucyjne),
- 67 - SW (należności stanowiące dochód jednostek samorządu terytorialnego - należności gminy i należności powiatu),
- 24 - CL (należności organów celnych),
- 1 - SP1 (niepodatkowe należności budżetowe administracji podatkowej).

Najwięcej i najdłużej zawieszonych jest spraw dotyczących należności ZUS. Do kontroli w celu stwierdzenia przyczyn zawieszenia wybrano 4 sprawy W1, wśród których stwierdzono:

- W 1 sprawie powodem zawieszenia postępowania egzekucyjnego był zgon zobowiązanego 2.08.2010 r. (Z2), tytuł wykonawczy wystawiony 7.02.2003 r., wpływ do organu egzekucyjnego 27.02.2003 r., na dzień kontroli sprawa zawieszona nadal. W dniach 29.09.2020 r. i 10.12.2020 r. kontrolowana jednostka zwracała się do ZUS o wyjaśnienia, jednak nie uzyskała odpowiedzi.
- W 1 sprawie zawieszenie od 31.07.2009 r. z powodu przyznania rat (Z1). Tytuł wykonawczy wystawiony 28.04.2004 r., data wpływu wniosku do organu egzekucyjnego - 18.06.2009 r. Według wyjaśnień kontrolowanej jednostki pracownik ZUS telefonicznie 26.05.2014 r. i 5.10.2020 r. potwierdził układ ratalny. Na dzień kontroli sprawa zawieszona nadal.

W sprawach dotyczących należności ZUS nie ma niebezpieczeństwa ich przedawnienia - przepis art. 24 ust. 5b ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423) stanowi o zawieszeniu biegu terminu przedawnienia od dnia podjęcia pierwszej czynności zmierzającej do wyegzekwowania należności aż do dnia zakończenia postępowania egzekucyjnego. W rezultacie, w sprawach, w których doszło do zawieszenia postępowania egzekucyjnego tych należności może wystąpić ryzyko, że organ egzekucyjny nie jest niezwłocznie informowany przez wierzyciela o ustąpieniu przyczyn zawieszenia (zwłaszcza w stosunku do starszych należności), co może prowadzić do gromadzenia się spraw, a postępowania są zawieszane lub toczą się przez wiele lat.

Sporą grupę zawieszonych spraw obcych wierzycieli stanowią należności, w których termin przedawnienia liczony jest na zasadach określonych w Ordynacji podatkowej. W sprawach tych należności zachodzi niebezpieczeństwo przedawnienia należności w związku z długotrwałym zawieszeniem postępowania egzekucyjnego, którego przyczyny już ustąpiły.

Do próby wybrano z tych spraw 1 tytuł wykonawczy SW (podatek od nieruchomości za 2009 r.). Tytuł wykonawczy wpłynął 7.04.2010 r. Postępowanie egzekucyjne od 8.04.2010 r. zostało zawieszane z kodem Z2 z powodu zgonu zobowiązanego 23.03.2010 r. W trakcie kontroli wyliczono, że objęte tym tytułem zobowiązanie w podatku od nieruchomości za 9/2009 i 11/2009 uległo przedawnieniu z końcem 2016 r. (art. 70 § 1 oraz art. 99 O.p.) Wg wyjaśnień kontrolowanej jednostki, telefonicznie uzyskano od wierzyciela informację, iż należności zostały odpisane, a tytuł wykonawczy zostanie wycofany.

Zatem, tak jak w sprawach dotyczących należności ZUS, również w sprawach dotyczących należności samorządów terytorialnych występuje ryzyko, że organ egzekucyjny nie jest niezwłocznie informowany przez wierzyciela o ustąpieniu przyczyn zawieszenia, ani o braku wymagalności należności na skutek upływu terminu przedawnienia.

Po 1 sprawie wybrano również spośród spraw SI i CL, w których nie stwierdzono nieprawidłowości w postępowaniu prowadzonym przez kontrolowany organ egzekucyjny.

Pozostałe 33 to sprawy podatkowe oznaczone kodem SM.

W sprawach tych stwierdzono:

- 17 spraw, w których postępowanie egzekucyjne zawieszano z kodem Z1 (wstrzymanie wykonania, odroczenie, raty), wśród których stwierdzono:

- W 1 sprawie (PIT za 2000 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 6.10.2006 r.), postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie: 12.03.2007 r. - 3.12.2007 r., 27.05.2008 r. - 9.01.2011 r., 29.02.2012 r. - 17.05.2013 r., 27.05.2013 r. - 3.12.2018 r. z powodu przyznania rat. Postępowanie niewszczęte, zakończone 4.12.2018 r. z kodem E0 (zapłata).

Zobowiązanemu przyznano ulgi w postaci rat decyzjami wydanymi w dniach: 9.10.2006 r., 9.10.2007 r., 2.10.2008 r., 23.09.2009 r., 14.10.2010 r., 29.02.2012 r., 27.05.2013 r. Wniosek o wykreślenie hipoteki z 14.11.2014 r.

Wierzyciel poinformował komórkę egzekucyjną o wygaśnięciu należności (ostatnia rata zapłacona 28.05.2014 r.) pismem z 4.12.2018 r. Tego samego dnia zarejestrowano w Egapoltax wpłatę kwoty wierzycielowi przed wszczęciem z datą uzyskania informacji i zakończono postępowanie z kodem E0 (zapłata).

Wprowadzone do Egapoltax okresy zawieszenia postępowania egzekucyjnego pokrywają się z datami wystawienia decyzji dopiero od decyzji z 29.02.2012 r.

Wskutek niepoinformowania przez wierzyciela organu egzekucyjnego powstało uchybienie polegające na braku niezwłocznego zamknięcia sprawy w Egapoltax po uregulowaniu zobowiązania podatkowego (zapisy podręcznika Egapoltax).

- W 1 sprawie (VAT za 2/2011 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 18.05.2011 r.), postępowanie egzekucyjne zawieszono z powodu przyznania rat w okresie 3.06.2013 r. - 23.05.2019 r. W sprawie naliczono koszty egzekucyjne do czynności z 10.06.2011 r. W Poltax2B wpłata do przypisu za 2/2011 r. widnieje z 27.07.2011 r. i wyczerpuje kwotę zaległości.

Według wyjaśnień kontrolowanej jednostki 29.07.2011 r. wierzyciel poinformował o aktualizacji tytułu wykonawczego do zera. Sprawa nie została zamknięta, ponieważ pozostały do wyegzekwowania koszty egzekucyjne (zobowiązany miał również inne sprawy egzekucyjne). W dniu 5.03.2013 r. wpłynął wniosek zobowiązanego o zawieszenie postępowania egzekucyjnego do czasu rozpoznania wniosku o raty. W dniu 20.03.2013 r. organ egzekucyjny wystąpił do wierzyciela o zajęcie stanowiska w sprawie. Pismem z 21.03.2013 r. wierzyciel wystąpił do organu egzekucyjnego o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w 12 sprawach, w tym w przedmiotowej. Postanowieniem z 25.03.2013 r. postępowanie egzekucyjne zawieszono na żądanie wierzyciela. Następnie, decyzjami wydanymi 3.06.2013 r. i 30.05.2014 r. wierzyciel rozłożył na raty zaległości podatkowe zobowiązanego.

Należności z tytułu kosztów egzekucyjnych zostały pobrane w Urzędzie 24.05.2019 r. (PNWU).

W sprawie zawieszono postępowanie egzekucyjne z powodu przyznania rat, pomimo, że decyzje przyznające raty obejmowały zaległości podatkowe objęte innymi tytułami wykonawczymi i nie obejmowały kosztów egzekucyjnych od spłaconych należności

(zaległości objęte niniejszą sprawą zostały spłacone przed orzeczeniem w sprawie rat). Stanowi to nieprawidłowość na mocy art. 56 § 1 pkt 1 u.p.e.a.

Skoro należność została spłacona i w celu wyegzekwowania kosztów egzekucyjnych nie była prowadzona egzekucja, to po upływie 5 lat od ich powstania (z końcem 2016 r.) doszło do przedawnienia ich roszczenia (stan prawny na rok przedawnienia).

Zatem, nienależnie pobrano koszty egzekucyjne, co stanowi nieprawidłowość (art. 64 § 1 pkt 4 i § 6 u.p.e.a. w związku z art. 70 § 1 O.p.).

Zgodnie z wyjaśnieniami kontrolowanej jednostki koszty te zwrócono zobowiązanemu z należnymi odsetkami 3.02.2021 r. (w sumie zwrócono we wszystkich sprawach zobowiązanego 128,40 zł).

Brak odnotowania w Egapoltax zawieszenia na żądanie wierzyciela (Z4) z 21.03.2013 r. stanowi uchybienie na mocy zapisów podręcznika Egapoltax.

– 7 spraw, w których postępowanie egzekucyjne zawieszano z kodem Z2 (śmierć zobowiązanego), wśród których stwierdzono:

– W 1 sprawie (PIT za 2006 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 13.10.2008 r.) postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 7.04.2009 r. - 3.12.2018 r., zgon zobowiązanego - 27.08.2007 r. Dochodzona należność to 7 zł. W trakcie postępowania sporządzono 3.11.2008 r. relację o niemożności dokonania czynności egzekucyjnej (RNDC, ustalono zmianę miejsca zamieszkania) oraz 13.03.2009 r. dokonano ustalenia informacji o zobowiązanym (dalej: INFZ, w odpowiedzi informacja z 17.03.2009 r. z MSWiA o zgonie podatnika). Egzekucja nie została wszczęta. Sprawa zakończona 4.12.2018 r. z kodem E2 (brak wymagalności - art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

Według wyjaśnień kontrolowanej jednostki długi okres zawieszenia wynikał z braku informacji ze strony wierzyciela. Pismem z 4.12.2018 r. wierzyciel zawiadomił o przedawnieniu należności 08.10.2014 r.

W uchwale Sądu Najwyższego z 17 grudnia 2010 r., sygn.. akt III CZP 93/10, stwierdzono, że postępowanie egzekucyjne (prowadzone przez komornika sądowego) jest niecelowo wszczęte, jeżeli już w chwili złożenia wniosku egzekucyjnego czynności podejmowane przez komornika nie mogły doprowadzić do zrealizowania obowiązku objętego tytułem wykonawczym, zaś wierzyciel jeszcze przed złożeniem wniosku egzekucyjnego mógł się o tym dowiedzieć i nie składać wniosku egzekucyjnego. Z taką sytuacją mamy niewątpliwie do czynienia, gdy na przykład: [...], wierzyciel wszczyna egzekucję przeciwko dłużnikowi, który zmarł przed złożeniem wniosku egzekucyjnego, [...]. W niniejszej sprawie również można stwierdzić, że od dnia śmierci zobowiązanego postępowanie egzekucyjne prowadzone przeciw niemu było niecelowe, ponieważ utracił on atrybut zobowiązanego. Ewentualnym nowym zobowiązanym byłby spadkobierca, któremu orzeczono by odpowiedzialność za zobowiązania spadkodawcy. Skoro zobowiązany zmarł, do czasu ustalenia kręgu odpowiedzialnych za jego zobowiązania tytuł wykonawczy nie powinien być wystawiony - nie można było dochować wymogów art. 27

§ 1 u.p.e.a. (choćby wskazać aktualnego adresu zobowiązanego lub skutecznie pouczyć o przysługujących mu prawach).

Za wystawienie tytułu wykonawczego odpowiedzialna jest na podstawie art. 26 § 1 u.p.e.a. komórka wypełniająca rolę wierzyciela w stanie prawnym obowiązującym w dniu jego wystawienia (13.10.2008 r.).

Odpowiedzialność za dopuszczenie do egzekucji wadliwego tytułu wykonawczego ponosi również na podstawie art. 29 § 1 i § 2 u.p.e.a. komórka egzekucyjna - brak stwierdzenia niedopuszczalności egzekucji, a po nadaniu klauzuli wykonalności brak umorzenia postępowania egzekucyjnego z powodu niedopuszczalności egzekucji po uzyskaniu informacji o zgonie podatnika, który nastąpił jeszcze przed wszczęciem postępowania egzekucyjnego (art. 59 § 1 pkt 7 u.p.e.a. w stanie prawnym obowiązującym w dniu otrzymania informacji o zgonie zobowiązanego).

Niezależnie od powyższego (skoro nie podjęto czynności wyjaśniających do czasu przedawnienia ze względu na znikomą kwotę należności - 7 zł), należało zamknąć sprawę po upływie terminu przedawnienia zobowiązania.

Wskutek braku bieżącej oceny wymagalności zobowiązania przez wierzyciela oraz bieżącego przepływu informacji pomiędzy wierzycielem a organem egzekucyjnym, za nieprawidłowe należy uznać brak niezwłocznego umorzenia postępowania egzekucyjnego po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

- W 1 sprawie (PIT za 2002 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 6.10.2003 r.) postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 14.02.2008 r. - 3.12.2018 r., zgon zobowiązanego - 25.11.2007 r. Po dacie zgonu dokonana była czynność egzekucyjna 6.02.2008 r. (relacja o niemożności dokonania czynności egzekucyjnych (dalej: RNDC)), po której nastąpiło zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Sprawa zakończona 4.12.2018 r. z kodem E2 (brak wymagalności - art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

Według wyjaśnień kontrolowanej jednostki długi okres zawieszenia wynikał z braku informacji ze strony wierzyciela. Pismem z dnia 04.12.2018 r. wierzyciel zawiadomił o przedawnieniu należności 29.06.2010 r.

Wskutek braku bieżącej oceny wymagalności zobowiązania przez wierzyciela oraz bieżącego przepływu informacji pomiędzy wierzycielem a organem egzekucyjnym powstała nieprawidłowość polegająca na braku niezwłocznego umorzenia postępowania egzekucyjnego po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

- W 1 sprawie (VAT za 10/2011 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 3.01.2012 r.) postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 6.03.2012 r. - 29.09.2020 r., zgon zobowiązanego - 23.01.2012 r. Brak środka egzekucyjnego, egzekucja niwyszczęta.

Kontrolowana jednostka wyjaśniła, że wierzyciel pismem z 30.09.2020 r. zawiadomił, że zaległości objęte tytułem wykonawczym wygasły 27.04.2017 r. wskutek przedawnienia.

Wskutek braku bieżącej oceny wymagalności zobowiązania przez wierzyciela oraz bieżącego przepływu informacji pomiędzy wierzycielem a organem egzekucyjnym powstała nieprawidłowość polegająca na braku niezwłocznego umorzenia postępowania egzekucyjnego po upływie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego (art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

- W 1 sprawie (PIT za lata: 2005, 2006, 2008, 2009, tytuł wykonawczy własny wystawiony 12.04.2011 r.) postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 2.08.2013 r. - 9.01.2019 r., zgon zobowiązanego - 2.08.2013 r.

Ostatni środek egzekucyjny zastosowano 12.12.2011 r. W dniu 14.11.2013 r. zajęto rachunek bankowy i naliczono koszty egzekucyjne. 12.02.2019 r. sprawa została umorzona z powodu braku wymagalności (E2).

Kontrolowana jednostka wyjaśniła, że w dniu dokonania ww. czynności organ egzekucyjny nie posiadał informacji o zgonie zobowiązanego. Informację uzyskano 14.01.2014 r. (wydruk z Systemu Centralnej Rejestracji). 15.01.2014 r. wydano postanowienie o zawieszeniu przedmiotowego postępowania egzekucyjnego z datą zgonu zobowiązanego. W dniu 26.08.2015 r. skierowano pytanie do wierzyciela, czy została wydana decyzja o odpowiedzialności spadkobierców. O wygaśnięciu należności z uwagi na przedawnienie wierzyciel poinformował 10.01.2019 r.

Skoro organ egzekucyjny powziął wiadomość o śmierci zobowiązanego należało uchylić dokonaną po dacie śmierci zobowiązanego czynność, jako wykonaną w okresie obligatoryjnego zawieszenia postępowania egzekucyjnego, co spowodowałoby też anulowanie kosztów egzekucyjnych naliczonych od tej czynności.

Nieprawidłowość polegająca na braku uchylenia czynności, która nie powinna zostać zastosowana ze względu na istnienie w dniu jej wykonania przesłanki obligatoryjnego zawieszenia postępowania egzekucyjnego (art. 56 § 1 pkt 2 u.p.e.a. w stanie prawnym na dzień dokonania czynności).

- W sprawie 448397 (VAT za 3/2009, 8/2009, 9/2009, tytuł wykonawczy Pierwszego Urzędu Skarbowego w Poznaniu wystawiony 8.12.2014 r. na osobę trzecią), postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 12.10.2015 r. - 29.09.2020 r., zgon zobowiązanego - 20.10.2015 r.

Wierzyciel przekazał 6.03.2019 r. informację o przedawnieniu się zobowiązania na podmiocie głównym 8.11.2018 r. (data odebrania w SEE 7.03.2019 r.), a postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z kodem E2 (brak wymagalności) dopiero 30.09.2020 r.

Nieprawidłowość polegająca na braku niezwłocznego umorzenia postępowania egzekucyjnego po wpływie informacji od wierzyciela o wygaśnięciu zobowiązania (art. 59 § 1 pkt 2 u.p.e.a.).

- 11 spraw, w których postępowanie egzekucyjne zawieszono z kodem Z4 (żądanie wierzyciela).

- W 1 sprawie (VAT za 4kw/2015 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 14.03.2016 r.), postępowanie egzekucyjne zawieszono na żądanie wierzyciela (Z4) w okresie 15.03.2016 r. - 27.06.2019 r.

Zgodnie z wyjaśnieniami postępowanie egzekucyjne zawieszono na żądanie wierzyciela postanowieniem z 15.03.2016 r., a 14.09.2016 r. wierzyciel wniósł o podjęcie tego postępowania. Postępowanie jednak nie zostało podjęte. Kolejnym pismem wydanym 7.09.2017 r. wierzyciel poinformował organ egzekucyjny o istnieniu podstaw do zawieszenia postępowania egzekucyjnego. Z kolei pismem z 28.02.2018 r. wierzyciel wniósł o podjęcie zawieszonych postępowania egzekucyjnego. Postępowanie egzekucyjne zawieszono do 27.06.2019 r. - aktualizacji tytułu wykonawczego .

Uprawnienie wierzyciela do żądania zawieszenia postępowania egzekucyjnego nie podlega ocenie organu egzekucyjnego (pismo Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu nr 3001-IEE.4020.153.2019 z 1 sierpnia 2019 r.), zwłaszcza w przypadku, gdy wierzyciel żąda podjęcia postępowania egzekucyjnego. Nie usprawiedliwia faktu niepodjęcia postępowania egzekucyjnego złożenie przez wierzyciela kolejnego żądania zawieszenia postępowania egzekucyjnego, ponieważ skierowano je do komórki egzekucyjnej po około roku od żądania podjęcia egzekucji. Postępowania egzekucyjnego nie podjęto również po kolejnym żądaniu podjęcia egzekucji, w rezultacie czego zawieszenie trwało 2 lata i około 4 miesiące, podczas gdyby nie było wniosków wierzyciela o podejmowanie postępowania egzekucyjnego, na podstawie art. 59 § 1 pkt 8 u.p.e.a. (w stanie prawnym obowiązującym w okresie zawieszenia) organ egzekucyjny zobligowany był do umorzenia tego postępowania, jeżeli postępowanie egzekucyjne nie zostało podjęte przed upływem 12 miesięcy od dnia żądania zawieszenia przez wierzyciela.

Brak podjęcia postępowania egzekucyjnego zawieszonych na żądanie wierzyciela po uzyskaniu informacji o ustaniu przyczyn zawieszenia stanowi nieprawidłowość na mocy art. 57 § 1 u.p.e.a.

- 3 sprawy, w których postępowanie egzekucyjne zawieszano z kodem Z5 (inne przypadki przewidziane w ustawach), zawieszono z powodu upadłości zobowiązanego.

- W 1 sprawie (VAT za 2kw/2016 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 6.12.2016 r.), postępowanie egzekucyjne zawieszono w okresie 26.06.2017 r. - 27.06.2019 r. Po dacie zakończenia zawieszenia z powodu ogłoszenia upadłości podjęto czynność INFZ z 28.06.2019 r.

Kontrolowana jednostka wyjaśniła, że postanowienie o zawieszeniu egzekucji wydano na skutek ogłoszenia 26.06.2017 r. postanowieniem sądu rejonowego upadłości zobowiązanego. Uprawomocnienie postanowienia nastąpiło 29.07.2017, o czym organ egzekucyjny dowiedział się 28.06.2019 r. podczas rozmowy telefonicznej przeprowadzonej z pracownikiem sądu.

Po uprawomocnieniu się postanowienia o upadłości w Egapoltax zakończono okres zawieszenia, co potwierdza dokonana w tym samym dniu (28.06.2019 r.) czynność INFZ. Jednakże postępowanie egzekucyjne umorzono dopiero 3.02.2021 r.

Zgodnie z art. 146 ustawy prawo upadłościowe, postępowanie egzekucyjne skierowane do majątku wchodzącego w skład masy upadłości, wszczęte przed dniem ogłoszenia upadłości [...] umarza się z mocy prawa po uprawomocnieniu się postanowienia o ogłoszeniu upadłości.

W związku z tym na mocy art. 146 ustawy prawo upadłościowe, za nieprawidłowe należy uznać opóźnienie w umorzeniu postępowania w stosunku do daty powzięcia wiadomości o uprawomocnieniu postanowienia o upadłości.

Poza tym, do próby wybrano sprawę widniejącą w raporcie WHTAX jako zawieszona, która okazała się być wstrzymaną - wstrzymanie czynności egzekucyjnych i zawieszenie postępowania egzekucyjnego widnieją w Egapoltax w tym samym polu „zawieszenie sprawy”. Kod W4 oznacza wstrzymanie czynności egzekucyjnych w sprawie z powodu zbiegu egzekucji (art. 62 u.p.e.a. w stanie prawnym na dzień wstrzymania czynności egzekucyjnych).

W sprawie tej (PIT za 2006 r., tytuł wykonawczy własny wystawiony 13.08.2007 r.) wstrzymanie czynności egzekucyjnych trwało w okresie 14.10.2009 r. - 29.09.2020 r.

Na karcie kontowej uzyskane w sprawie kwoty wpłynęły: 22.11.2006 r. (zaksięgowane: 20.07.2007 r.), 8.10.2008 r. (zaksięgowane 9.10.2008 r.), 20.05.2010 r. (zaksięgowane 20.05.2010 r.). Wpłaty pokrywały całkowicie przypisy.

Według wyjaśnień kontrolowanej jednostki, zgodnie z postanowieniem sądu rejonowego z 3.11.2009 r. w dniu 29.12.2009 r. tytuł wykonawczy przekazano komornikowi sądowemu. Wpłaty z 2010 r. pochodzą z kwot wyegzekwowanych przez komornika sądowego, o czym nie została poinformowana komórka egzekucyjna. W trakcie weryfikacji spraw zawieszonych, 30.09.2020 r. informację o braku zaległości przekazał do Działu Egzekucji Dział Rachunkowości.

Na skutek niepoinformowania komórki egzekucyjnej przez komórkę pełniącą rolę wierzyciela w stanie organizacyjnym w 2010 r. o wygaśnięciu zobowiązania przez zapłatę powstało uchybienie polegające na braku niezwłocznego zamknięcia sprawy w Egapoltax (zapisy podręcznika Egapoltax).

Ustalono także, że sprawy w Egapoltax posiadają braki w postaci niewpisanych lub błędnie wpisanych czynności doręczenia tytułów wykonawczych (DODP), a nawet zastosowanych środków egzekucyjnych, co może powodować błędne naliczanie przez WHTAX terminów przedawnienia zobowiązań podatkowych:

- 1 sprawa (PDF z nieujawnionych źródeł za 2001 r.; tytuł wykonawczy wystawiony 22.04.2011 r. przez inny urząd skarbowy, wpłynął 18.08.2011 r., zawieszenie postępowania egzekucyjnego z powodu zgonu zobowiązanego w okresie 11.08.2013 r. - 28.03.2019 r., sprawa zamknięta z powodu braku wymagalności - przedawnienia zobowiązania podatkowego) - brak wpisu DODP.

- 1 sprawa (PIT za 2010 r., tytuł wykonawczy własny z 19.08.2011 r., zawieszony w okresie 10.08.2017 r. - 22.10.2019 r. z powodu przyznania rat, sprawa otwarta) - DODP wpisane z błędną datą (na tytule wykonawczym właściwa data), a na zwrotnym potwierdzeniu odbioru zajęcia wierzytelności przez zobowiązanego brak wyliczonych tytułów wykonawczych (błąd innego urzędu skarbowego); w Egapoltax nie wpisano również czynności egzekucyjnych innego organu egzekucyjnego, które były środkami egzekucyjnymi mającymi wpływ na bieg terminu przedawnienia - pobranie należności i zajęcie wierzytelności.

Stwierdzono również brak odnotowywania w Egapoltax wszystkich zdarzeń mających wpływ na bieg terminu przedawnienia, co stanowi uchybienie na mocy podręcznika Egapoltax oraz zasad wyliczania daty środka egzekucyjnego i daty przedawnienia zobowiązania podatkowego według hurtowni danych WHTAX.

W Egapoltax nie dokonuje się także opisów czynności INFZ (ustalenie informacji o zobowiązanym). Brak choćby krótkich opisów (np.: Poltax, OGNIVO, JPK, CzM, itd.), może sugerować, że niektóre z tych czynności są czynnościami pozornymi.

Brak opisów czynności INFZ jest niezgodne z zasadami określonymi w podręczniku Egapoltax i stanowi uchybienie.

Większość stwierdzonych nieprawidłowości nie miała negatywnego wpływu na działalność kontrolowanej jednostki, ponieważ były to błędy natury formalnej, polegające zazwyczaj na opóźnieniu w dokonaniu czynności zakończenia tytułu wykonawczego (najczęściej zawieszono z powodu zgonu zobowiązanego), często dotyczące odległych terminów, i przeważnie wynikające z braku stwierdzenia upływu terminu przedawnienia lub opóźnienia w przekazaniu tej informacji przez zobligowaną do tego wewnętrznymi procedurami komórkę wierzycielską. W obowiązującej Wewnętrznej procedurze postępowania nr 6/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z 30 maja 2017 r. w sprawie odpisu zobowiązań podatkowych, w załączniku nr 1, w pkt. 4.1 znajdują się informacje o sporządzaniu 4 razy w roku (do dnia 5: stycznia, kwietnia, lipca i października) raportów o zaległościach, z terminem przedawnienia do 31 marca, 30 czerwca, 30 września i 31 grudnia, na podstawie których sporządza się karty informacyjne będące podstawą oceny zdarzeń mających wpływ na bieg terminu przedawnienia. W przypadku stwierdzenia przedawnienia zaległości, po akceptacji przez Naczelnika US polecenia odpisu zaległości, pracownik SEW-2 niezwłocznie zawiadamia organ egzekucyjny o wygaśnięciu zobowiązania wskutek przedawnienia. Na podstawie skontrolowanych spraw można wnioskować, że o rezultatach tych działań nie jest na bieżąco informowany Dział Egzekucji Administracyjnej. Zaznaczyć jednak należy, że za sprawną współpracę oraz terminową realizację instrukcji odpowiadają kierownicy m.in. SEE oraz pracownicy tej komórki.

Wpływ na sprawną i właściwą ocenę upływu terminu przedawnienia ma także rzetelność dokonywanych przez pracowników komórki egzekucyjnej zapisów w Egapoltax (konieczne

bieżące zapisy: DODP, POT, POZ i OSW), ponieważ służy to prawidłowemu wyliczeniu daty środka egzekucyjnego i co za tym idzie terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego w hurtowni WHTAX.

2. Uregulowania wewnętrzne dotyczące kontrolowanego obszaru oraz organizacja pracy

Organizacja Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald została określona w okresie kontroli następującymi aktami prawnymi:

- Regulamin organizacyjny Urzędu skarbowego Poznań-Grunwald stanowiącego Załącznik nr 19 do Zarządzenia nr 15/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r. ze zmianami,
- Regulamin organizacyjny Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald stanowiący Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 130/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r. ze zmianami.

Organizacja pracy Działu Egzekucji Administracyjnej za okres kontroli regulowana była przez:

- Wewnętrzną procedurę postępowania nr 3/2016 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie zasad tworzenia i funkcjonowania w Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald zespołów ds. egzekucji administracyjnej,
- Wewnętrzną procedurę postępowania nr 3/2017 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 29 marca 2017 r. w sprawie zasad organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej i Likwidacji Towarów oraz obsługi miejsc adresowych przynależnych do terytorialnego zasięgu działania Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald,
- Wewnętrzną procedurę postępowania nr 4/2018 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie zasad organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej i Likwidacji Towarów oraz obsługi miejsc adresowych przynależnych do terytorialnego zasięgu działania Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald,
- Wewnętrzną procedurę postępowania nr 6/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 25 września 2020 r. w sprawie zasad organizacji pracy w Dziale Egzekucji Administracyjnej oraz obsługi miejsc adresowych przynależnych do terytorialnego zasięgu działania Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald.

Przebieg postępowania egzekucyjnego prowadzonego w Dziale Egzekucji Administracyjnej regulowały za okres kontroli:

- Wewnętrzna procedura postępowania nr 19/2015 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 15 maja 2015 r. w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego,
- Wewnętrzna procedura postępowania nr 8/2020 Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald z dnia 25 września 2020 r. w sprawie prowadzenia postępowania egzekucyjnego,

3. Uprawnienia do systemów informatycznych urzędu

Wszyscy pracownicy Działu Egzekucji Administracyjnej posiadają adekwatne do wykonywanych czynności uprawnienia.

Oprócz pracowników SEE dostęp do Egapoltax posiada Naczelnik Urzędu Skarbowego oraz 1 Zastępca Naczelnika w zakresie EGZCZYT, EGZRAP, EGZSPR, a Zastępca Naczelnika dodatkowo EGZKIER oraz 2 Zastępca w zakresie EGZCZYT. Poza tym w Urzędzie Skarbowym dostęp do Egapoltax w zakresie EGZCZYT ma 29 osób (kierowników i pracowników) z: Działu Identyfikacji i Rejestracji Podatkowej, Działu Kontroli Podatkowej, Pierwszego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających, Drugiego Referatu Czynności Analitycznych i Sprawdzających, Pierwszego Referatu Spraw Wierzycielskich, Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich, Działu Podatków Dochodowych i Podatku od Towarów i Usług, Wieloosobowego Stanowiska Spraw Karnych Skarbowych.

Stwierdzono również, że dostęp do Egapoltax posiadają osoby, które nie są pracownikami kontrolowanej jednostki i w tym zakresie, do oceny prawidłowości przyznanych uprawnień, zagadnienie zostało przesłane kierującemu Wieloosobowym Stanowiskiem Ochrony Danych (IWD).

4. Upoważnienia i pełnomocnictwa

Na podstawie załącznika nr 4 do Zarządzenia nr 178/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie zasad przygotowania i ewidencjonowania upoważnień i pełnomocnictw w Izbie Administracji Skarbowej w Poznaniu oraz podległych Urzędach woj. wielkopolskiego, stanowiącego Rejestr Upoważnień / Pełnomocnictw stwierdzono, że podpisane przez Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu aktualne upoważnienia dla Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald dotyczą:

- Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald:
 1. upoważnienie z 28 kwietnia 2017 r. do przetwarzania danych osobowych,
 2. upoważnienie z 27 lutego 2020 r. w zakresie spraw pracowniczych, majątkowych i finansowych, do wykonywania zadań ADO, p.poż., przyjmowania i wypożyczania akt z archiwum zakładowego, do przetwarzania oświadczeń o stanie majątkowym,
 3. upoważnienie z 16 marca 2020 r. do podpisywania w imieniu DIAS poleceń pracy zdalnej w związku z COVID-19, porozumień dotyczących zmian umów o pracę, w tym zmiany komórki organizacyjnej pracownika / funkcjonariusza bez zmiany stanowiska służbowego oraz wynagrodzenia na okres nie dłuższy niż do 30 kwietnia 2020 r., porozumień zmieniających umowy na zastępstwo przez zmianę osoby zastępowanej,
- Zastępcy Naczelnika (ZN1):
 1. upoważnienie z 27 lutego 2020 r. w zakresie jak w pkt. 2 dla Naczelnika,
 2. upoważnienie z 16 marca 2020 r. w zakresie jak w pkt. 3 dla Naczelnika,
- Zastępcy Naczelnika (ZN2):
 1. upoważnienie z 27 lutego 2020 r. w zakresie jak w pkt. 2 dla Naczelnika,
 2. upoważnienie z 16 marca 2020 r. w zakresie jak w pkt. 3 dla Naczelnika,
- Kierownika Działu Kontroli Podatkowej - upoważnienie z 3 kwietnia 2020 r. w zakresie jak w pkt. 2 dla Naczelnika,

- Kierownika Drugiego Referatu Spraw Wierzycielskich - upoważnienie z 3 kwietnia 2020 r. w zakresie jak w pkt. 2 dla Naczelnika.

Na dzień kontroli w Urzędzie Skarbowym brak wewnętrznej procedury w sprawie zasad przygotowywania i ewidencjonowania upoważnień i pełnomocnictw, jednakże jej projekt został przekazany do akceptacji do Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu (IZZ).

Kontrolowana jednostka prowadzi rejestr upoważnień w formie dokumentu - pliku arkusza kalkulacyjnego, w którym znajdują się: numery wystawionych upoważnień, imię i nazwisko osoby upoważnionej, zajmowane stanowisko, data wystawienia upoważnienia, obowiązuje od dnia - do dnia odwołania lub zmiany / ustania stosunku pracy oraz czego dotyczy (skrótowy opis).

Wymienionych w rejestrze 20 upoważnień dla pracowników Działu Egzekucji Administracyjnej wystawionych zostało: 26 listopada 2019 r. (18 upoważnień), 20 stycznia 2020 r. (1 upoważnienie) i 20 sierpnia 2020 r. (1 upoważnienie).

Kontroli poddano 5 wybranych upoważnień (Kierownika komórki i 4 pracowników). Stwierdzono, że zarówno upoważnienia wystawione 26 listopada 2019 r. jak i upoważnienie z 20 sierpnia 2020 r. wystawione zostały na podstawie obowiązującego w dniu kontroli Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald stanowiącego Załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 130/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 24 października 2019 r. Upoważnienia zostały podpisane przez Naczelnika Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald i wystawione w 3 egzemplarzach, które otrzymali: upoważnieni pracownicy, komórka kadr IAS, ad acta.

Odbiór upoważnień przez upoważnionych pracowników został potwierdzony ich podpisami.

W wystawionych dla 4 pracowników pełnomocnictwach znalazły się informacje o utracie mocy upoważnień: wydanych 11 maja 2017 r. (na podstawie uchylonego Regulaminu organizacyjnego Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald stanowiącego Załącznik nr 19 do Zarządzenia nr 15/2019 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 9 marca 2017 r.), natomiast w upoważnieniu Kierownika znajduje się informacja o utracie mocy upoważnienia wydanego 26 listopada 2019 r. wystawionego dla p.o. Kierownika (zmiana stanowiska pracy).

Nie stwierdzono nieprawidłowości.

5. Realizacja kontroli funkcjonalnych w obszarach działania Urzędu objętych zakresem niniejszej kontroli

W 2020 r. obowiązywało zarządzenie nr 167/2018 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 15 grudnia 2018 r. w sprawie wprowadzenia procedury kontroli funkcjonalnej, zmienionej Zarządzeniami Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu: nr 24/2019 z dnia 25 marca 2019 r., nr 59/2019 z dnia 27 maja 2019 r. oraz nr 62/2020 z dnia 17 lipca 2020 r.

Podstawowy zakres i minimalna częstotliwość czynności kontrolnych zostały określone w załączniku nr 1 do Procedury kontroli funkcjonalnej.

Tematyka niniejszej kontroli nie była objęta priorytetami kontroli funkcjonalnej wyznaczonymi przez Kierownictwo Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu w latach 2017 - 2019. Dopiero pismem z 30 września 2020 r. Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu przesłał Naczelnikom urzędów skarbowych woj. wielkopolskiego priorytety Kierownictwa Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu celem wykorzystania w toku realizacji czynności kontroli funkcjonalnej, w ramach których wymieniono „zasadność długotrwałego zawieszenia postępowań egzekucyjnych”.

Kontrolowana jednostka zrezygnowała ze sprawdzenia zasadności długotrwałych zawiesznień postępowań egzekucyjnych we własnym zakresie i nie przeprowadziła w tym temacie kontroli funkcjonalnych.

6. Informacje dotyczące kontroli zewnętrznych oraz informacje przesyłane do wiadomości Izby Administracji Skarbowej

W 2020 r. w Urzędzie Skarbowym Poznań-Grunwald nie prowadzono kontroli obcych przez zewnętrzne organy kontrolne.

(dowód: akta kontroli str. 25 – 287)

Informacja o zgłoszonych zastrzeżeniach do projektu wystąpienia pokontrolnego
Naczelnik Urzędu Skarbowego Poznań-Grunwald nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń kontroli zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego.
Zalecenia i wnioski dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania kontrolowanego urzędu
1. Zawieszać postępowania egzekucyjne w sprawach nieuregulowanych zaległości objętych decyzjami ratalnymi zgodnie z art. 56 § 1 pkt 1 u.p.e.a. 2. Pobierać tylko nieprzedawnione koszty egzekucyjne, z uwzględnieniem dyrektywy art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z 4 lipca 2019 r. o zmianie u.p.e.a. 3. Weryfikować dane o zobowiązanym, w celu niedopuszczenia wystawienia tytułu wykonawczego na osobę zmarłą.

4. Stwierdzać niedopuszczalność egzekucji zgodnie z art. 29 u.p.e.a. w przypadku tytułów wykonawczych nie spełniających wymogów art. 27 § 1 u.p.e.a.
5. Umarzać postępowania egzekucyjne na podstawie art. 59 § 1 u.p.e.a. zgodnie z dyrektywami art. 13 ustawy o zmianie u.p.e.a., w przypadku stwierdzenia niedopuszczalności egzekucji administracyjnej.
6. Stwierdzać (jako wierzyciel) przedawnienie zobowiązań podatkowych zgodnie z obowiązującą wewnętrzną procedurą postępowania i, zgodnie z dyrektywami art. 13 ustawy o zmianie u.p.e.a., niezwłocznie informować komórkę egzekucyjną o braku wymagalności zobowiązania w celu umorzenia postępowania egzekucyjnego lub występować z wnioskiem o umorzenie postępowania egzekucyjnego.
7. Umarzać postępowania egzekucyjne na podstawie art. 59 u.p.e.a. zgodnie z dyrektywami art. 13 ustawy o zmianie u.p.e.a., niezwłocznie po uzyskaniu informacji od wierzyciela o braku wymagalności zobowiązania lub po wpływie wniosku o umorzenie postępowania egzekucyjnego (z uwzględnieniem dochodzenia nieprzedawnionych kosztów egzekucyjnych).
8. Uchyłać czynności zastosowane w okresie obligatoryjnego zawieszenia postępowania egzekucyjnego, o jakim stanowi art. 56 § 1 pkt 2 u.p.e.a.
9. Podejmować zawieszony postępowania egzekucyjne zgodnie z treścią art. 57 § 1 u.p.e.a.
10. Umarzać postępowania egzekucyjne bezzwłocznie po uzyskaniu informacji o uprawomocnieniu się postanowienia sądu o ogłoszeniu upadłości zgodnie z art. 146 ustawy prawo upadłościowe.
11. Zamykać sprawy w Egapoltax niezwłocznie po uregulowaniu zobowiązania podatkowego (z uwzględnieniem dochodzenia nieprzedawnionych kosztów egzekucyjnych).
12. Odnotowywać w Egapoltax wszystkie zawieszenia postępowania egzekucyjnego.
13. Odnotowywać w Egapoltax wszystkie zdarzenia mające wpływ na bieg terminu przedawnienia.
14. Opisywać w Egapoltax wszystkie czynności ustalenia informacji o zobowiązanym (INFZ).
15. Przeprowadzić kontrolę funkcjonalną w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień w terminie 9 miesięcy od dnia udzielenia informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oraz zobowiązuje Naczelnika Urzędu Skarbowego do przekazania informacji o rezultatach wdrożenia zaleceń pokontrolnych.

Ocena wskazująca na niezasadność zajmowania stanowiska lub pełnienia funkcji przez osobę odpowiedzialną za stwierdzone nieprawidłowości

-

Pouczenie

Stosownie do przepisu art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (t.j. Dz.U. z 2020, poz. 224) oraz § 23 Zarządzenia nr 155/2018 Dyrektora Izby Administracji

Skarbowej w Poznaniu z dnia 23 listopada 2018 r. w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, ze zm. wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 72/2021 Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu z dnia 19 marca 2021 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zasad i trybu przeprowadzania kontroli w urzędach skarbowych województwa wielkopolskiego i Wielkopolskim Urzędzie Celno-Skarbowym w Poznaniu, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze, a oceny i wnioski zawarte w wystąpieniu pokontrolnym są ostateczne.

Termin złożenia informacji

W przypadku stwierdzonych uchybień bądź nieprawidłowości w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego należy poinformować Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości, uchybień.

PODPIS DYREKTORA IZBY ADMINISTRACJI SKARBOWEJ

Z up. Dyrektora
Izby Administracji Skarbowej w Poznaniu

Zastępca Dyrektora

Dariusz Zujko

(Dokument podpisany kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Otrzymują:

1. Adresat – elektronicznie,
2. aa.

Do wiadomości – wyłącznie drogą elektroniczną:

1. Z-ca DIAS – Adam Barciszewski
2. Z-ca DIAS – Anna Debert
3. Z-ca DIAS – Sławomir Groch
4. Z-ca DIAS – Dariusz Strugliński
5. Z-ca DIAS – Dariusz Zujko
6. Dział Egzekucji Administracyjnej (IEE)
7. Dział Wsparcia Zarządzania (IWZ)

Kwalifikowany podpis elektroniczny ma skutek prawny równoważny podpisowi własnoręcznemu (art. 25 ust. 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE).